

товаручи послуг, рівень конкуренції, наявності або відсутності обмежень на вхід в галузь і вихід з неї, нововведення тощо. Дохід підприємства відображає отримані грошові кошти від товарообігу. тому, ціллю будь-якої підприємницької діяльності є нагромадження доходу. В такому разі це передбачає: на початку інвестування, щоявляють собою витрат виробництва, а згодом одержання доходів в результаті ринкового господарювання

Список використаної літератури:

1. Бутинець. Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік [підруч.] / Ф.Ф. Бутинець. - 3-є вид., перероб. і доповн. – Житомир: ЖІТІ, 2001. – 672с.
2. Бужин О. А. Прибуток: рівночасне розподілення. – Економіка підприємства. - №6. – 2004.
3. Юшко Сергій Васильович. Формування доходів підприємства та підвищення економічної ефективності їх господарювання: дис. канд. екон. наук: Харківський аграрний університет – Х, 2009 – 20с.
4. Мазаракі А.А. Економіка торгівельного підприємства: Підручник для вузів – К.: Хрещатик, 2001, - 800с.
5. Ушакова Н.М. Економіка підприємства: підручник за заг. ред. / Н.М Ушакова. – К.: Вид-во КНТЕУ, 2005. – 569 с.

*Бартюк Аліна,
студентка групи РКзм-51*

ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА

Машинобудування включає в себе важке машинобудування і металообробка, загальне машинобудування, виробництво металевих виробів та заготовок та інші види, які охоплюють декілька десятків галузей і підгалузей, об'єднаних між собою спільністю технології і сировини. Рівень розвитку машинобудування значною мірою визначає економічний розвиток країни в цілому. Галузева структура машинобудівної промисловості зображена на рис. 1



Рис. 1. Галузева структура машинобудування

Економічна криза, яка торкнулася всіх галузей економіки, супроводжувалася падінням загального обсягу виробленої продукції в машинобудуванні. Призупинити це падіння можливо тільки за рахунок суттєвих змін в організації виробництва на підприємствах, які були б адекватними умовам формування та розвитку ринкових відносин в економіці України. В свою чергу, своєчасне вирішення цих проблем в галузі неможливе без структурної перебудови підприємств, тому що вона пов'язана з виходом на новий рівень високотехнологічних виробництв, підвищенням якості та конкурентоспроможності робочої сили і виробленої продукції, пошуком внутрішніх резервів виробництва [1].

Досягнення науково-технічного прогресу спрямовані на впровадження прогресивних форм організації виробництва, безперервний розвиток і вдосконалення засобів виробництва, створення принципово нових машин, обладнання, технологічних процесів. Провідна роль у вирішенні цих завдань належить машинобудуванню, яке є основою економіки будь-якої країни і відіграє вирішальну роль у створенні та оновленні її матеріально-технічної бази.

Історично так склалося, що в Україні машинобудівна галузь займає одне з провідних місць у структурі галузей народного господарства. Так, вітчизняне машинобудування за випуском продукції займає четверте місце, а серед галузей переробної промисловості – третє [3].

Окремі аспекти щодо організації виробництва вивчалися зарубіжними вченими: К.Друрі, Р.Ентоні, Б.Нідлзом, Дж.Ріссом, Ч.Хорнгреном, а також вивчалися у наукових працях вітчизняних та російських вчених: М.Чумаченка, Б.Валуєва, В.Сопка, А.Кузьмінського, В.Палія, С.Стукова, В.Стражева, С.Ніколаєвої та ін. Але при цьому вказані розробки потребують адаптації до нинішніх умов розвитку нашої країни. Практична значимість та недостатня розробка у вітчизняній літературі проблем контролю виробничих витрат за умов ринку в комплексі визначили вибір теми дослідження та її актуальність.

Теоретичною основою роботи є об'єктивні закони контролю, на основі яких формується система управління виробничими витратами в ринкових умовах, положення вітчизняної і закордонної науки з питань контролю витрат виробництва, а також законодавчі акти України стосовно обліку витрат виробництва, собівартості продукції та розрахунку фінансових результатів діяльності підприємств, дані статистичних щорічників Державної служби статистики України, нормативна база та звітні дані машинобудівних підприємств.

У процесі дослідження застосовувалися як загальнонаукові методи: порівняння, аналіз, синтез, аналогія, абстрагування, конкретизація, системний аналіз, так і специфічні, серед яких можна виділити теоретичні – формалізація, та емпіричні – спостереження, обстеження.

В результаті виконаних досліджень отримані наступні найбільш суттєві результати: обґрунтована необхідність створення системи контролю витрат виробництва та собівартістю продукції; розроблена схема контролю витрат виробництва; доведена практична значимість аналізу взаємозв'язку витрат виробництва, обсягу продукції та прибутку для прийняття управлінських рішень в системі контролю витрат виробництва.

Темпи оновлення техніки на багатьох вітчизняних підприємствах (чи машинобудівних, чи тих, які споживають продукцію машинобудування) у 2–5 разів нижчий, ніж за кордоном, що не дає змоги забезпечити конкурентоспроможність продукції чи виробляти конкурентоспроможну продукцію підприємствами, які споживають продукцію машинобудування, незважаючи на більшу пристосованість такої техніки до роботи в умовах України і нижчу вартість [2, с. 34].

Огляд літературних джерел та узагальнення матеріалів діючих машинобудівних підприємств дає змогу стверджувати, що продукція машинобудування – це, переважно, складні вироби, що складаються з великої кількості деталей та вузлів. Таке різноманіття останніх призводить до існування різноманітних взаємопов'язаних технологічних процесів, які здійснюються за допомогою різнотипного обладнання, що розміщене у різних цехах, дільницях та на лініях. Процес виробництва продукції машинобудування зображений розгалуженою сіткою різноманітних та складних по-

токів заготовок та деталей, які пізніше складаються у вузли та агрегати, а в підсумку – у готові вироби.

Першим етапом виробничого процесу на переважній більшості машинобудівних підприємств є заготівельна фаза, на якій вхідні елементи виробничого процесу (сировина) перетворюються в заготовки, тобто ще не повністю оброблені деталі, що приблизно відповідають по своєму зовнішньому вигляду і розмірах готовим деталям майбутніх машин.

Другим етапом виробничого процесу машинобудівних підприємств є фаза оброблення, на якій виділяють технологічні процеси, у результаті здійснення яких заготовки одержують точну форму, розміри, властивості, а також якості поверхні, що відповідають технічним умовам готових виробів. До підрозділів цієї фази зараховують механічні, термічні цехи тощо. Доволі часто у цю групу включають також цехи металоконструкцій та котельно-зварювальні, оскільки в них також відбувається механічне оброблення зварювальних вузлів.

Завершальною стадією виробничого процесу на машинобудівному підприємстві є складальна фаза, на якій здійснюються завершальні операції технологічного процесу виготовлення машин: збирання вузлів, агрегатів та виробів загалом, а також їх випробовування, налагодження та оброблення. Підрозділами цієї фази є цехи та дільниці вузлового та завершального складання, випробувальні станції, цехи фарбування тощо, що дає змогу класифікувати технологічні процеси машинобудівних підприємств залежно від фаз їх здійснення на технологічні процеси заготівельної фази, технологічні процеси фази оброблення та технологічні процеси складальної фази.

Облік виробничої діяльності машинобудівних підприємств ведеться за сумою витрат, пов'язаних із виготовленням, придбанням, доставкою, спорудженням, встановленням, страхуванням під час транспортування, державною реєстрацією, реконструкцією, модернізацією основних засобів, ведеться на рахунок 10 "Основні фонди" із застосуванням субрахунків. Аналітичний облік основних фондів ведеться по кожному об'єкту за допомогою карток обліку руху основних засобів загальних для будов і споруд, а також для машин, обладнання, інструменту, виробничого і господарського інвентарю. Кожному об'єкту основних засобів присвоюється інвентарний номер, який зберігається за цим об'єктом протягом усього періоду його експлуатації на даному підприємстві. На машинобудівних підприємствах, що мають невелику кількість об'єктів, аналітичний облік основних засобів ведуть за допомогою інвентарних книг.

Результат вивчення практики функціонування вітчизняних машинобудівних підприємств показав, що для переважної більшості таких підприємств характерним є неповний технологічний цикл, який включає одну

чи дві фази виробничого процесу. Це пов'язано з посиленням спеціалізації виробництва, зокрема в машинобудуванні.

Виокремлення різноманітних класифікаційних ознак технологічних процесів показує прикладну цінність класифікації технологічних процесів машинобудівних підприємств, насамперед, для подальшого дослідження щодо установаження особливостей контролю за цими процесами. Ця класифікація має теоретичну та практичну цінність, оскільки вона слугує вихідною базою для визначення факторів, які визначатимуть контроль технологічних процесів, для кількісного оцінювання таких процесів, формування висновків щодо рівня витрат та факторів їх зниження, а, отже, конкурентоспроможності продукції підприємства.

Список використаних джерел:

1. Василенко В.О. Теорія та практика розробки управлінських рішень: Навчальний посібник Видання 2-ге, виправлене та доповнене. – Київ: ЦУЛ, 2005. – 422 с.
2. Бондар І.Ю. Управління витратами виробництва та собівартістю продукції: навч. посіб. / І. Ю. Бондар, В. І. Пахомов. – К.: [б.в.], 2000. – 64 с
3. Держкомстат, джерело доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Дубровська Г. М., Ткаченко А. П. Системи сучасних технологій. — К.: Центр навч. літ., 2004.
5. Міренський І.Г. Основи технології машинобудування. Навчальний посібник. – Харків: ХНАМГ, 2007. – 275 с.

*Бенько Ліля,
студентка групи РКзм-51*

ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

Ринкові умови господарювання передбачають посилення контролю як за оборотними активами так і за зобов'язаннями підприємства.

Структура оборотних активів свідчить про необхідність контролювання результативної економічної інформації стосовно дебіторської заборгованості, оскільки її частка протягом останніх років склала 64 % [1, с. 46]. Зниженню негативного впливу дебіторської заборгованості на фінансовий стан підприємства та пожвавлення процесу залучення зовнішніх джерел фінансування сприятимуть організація контролю за своєчасним проведенням розрахунків за боргами та ефективні управлінські рішення, прийняті за результатами аналізу структури дебіторської заборгованості.